

Rešitve izpita iz Matematike, ki jih morda ne najdete na zapiskih s predavanj 26. januar 2011

- Čas pisanja: **45 minut**
- Vse rezultate zapišite na ta papir, pomožni izračuni z utemeljitvijo morajo biti priloženi.
- Vsi deli nalog so enakovredni.
- Prepisovanje, pogovarjanje in uporaba knjig, zapiskov, prenosnega telefona in drugih pripomočkov je **strogo** prepovedano.

1. [16 točk] Vektorji

(a) Skalarni produkt vektorjev $\vec{a} = \begin{bmatrix} a_1 \\ a_2 \\ a_3 \end{bmatrix}$ in $\vec{b} = \begin{bmatrix} b_1 \\ b_2 \\ b_3 \end{bmatrix}$ označimo z _____ in je enak _____.

(b) Vektorja $\vec{a}$ in $\vec{b}$ sta pravokotna, ko velja _____ $\vec{a} \cdot \vec{b} = 0$ _____.

(c) Kaj mora veljati za vektorja $\vec{a}$ in $\vec{b}$, da bosta vektorja $\vec{a} + \vec{b}$ in $\vec{a} - \vec{b}$ pravokotna? Vektorja $\vec{a} + \vec{b}$ in $\vec{a} - \vec{b}$ sta pravokotna, ko velja $(\vec{a} + \vec{b}) \cdot (\vec{a} - \vec{b}) = 0$, torej

$$\vec{a} \cdot \vec{a} + \vec{b} \cdot \vec{a} - \vec{a} \cdot \vec{b} - \vec{b} \cdot \vec{b} = 0.$$

Upoštevamo simetričnost skalarnega produkta ter definicijo dolžine vektorja in dobimo $\|\vec{a}\| = \|\vec{b}\|$.

(d) Če je $\|\vec{c}\| = 2$, $\|\vec{d}\| = 1$ in $\vec{c} \cdot \vec{d} = \sqrt{2}$, potem je kot med vektorjema $\vec{c}$ in $\vec{d}$ enak _____ $\frac{\pi}{4}$ _____.

Če označimo z α kot med $\vec{c}$ in $\vec{d}$, potem je

$$\cos \alpha = \frac{\vec{c} \cdot \vec{d}}{\|\vec{c}\| \|\vec{d}\|} = \frac{\sqrt{2}}{2 \cdot 1} = \frac{\sqrt{2}}{2},$$

torej $\alpha = \frac{\pi}{4}$.

2. [20 točk] Matrike

(a) Kaj je rang matrike?

(b) Če je rang 2011×2011 matrike A enak 2009, potem je njegova determinanta enaka _____ 0 _____.

Naj bo $A = \begin{bmatrix} 12 & 2 & 10 \\ 0 & a & 4 \\ 0 & 6 & 8 \end{bmatrix}$.

(c) Določite število a tako, da bo rang matrike A enak 2.

$$a = 3$$

(d) Pri tako izbranem a je rang matrike A^T enak _____ 0 _____.

(e) Če je $a = 2$, ima sistem $A \begin{bmatrix} x \\ y \\ z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 12 \\ 0 \\ 3 \end{bmatrix}$ _____ 1 _____ rešitev.

3. [12 točk] Kompleksna števila

(a) Kaj je polarni zapis kompleksnega števila $z = x + iy$? Narišite sliko in napišite zveze.

(b) V kompleksni ravnini narišite število $-i$ in ga zapišite v polarni obliki.

$$\text{_____ } -i = 1\left(\cos \frac{3\pi}{2} + i \sin \frac{3\pi}{2}\right) = e^{i\frac{3\pi}{2}} \text{ _____} .$$

(c) Poiščite vse rešitve enačbe $z^4 + i = 0$ in jih narišite v kompleksni ravnini.

Ker je $z^4 = -i = e^{i\frac{3\pi}{2}}$, je

$$z_k = e^{i\frac{\frac{3\pi}{2} + 2k\pi}{4}} = e^{i\frac{3\pi + 4k\pi}{8}}$$

za $k = 0, 1, 2, 3$, torej

$$\begin{aligned} z_1 &= e^{i\frac{3\pi}{8}}, \\ z_2 &= e^{i\frac{7\pi}{8}}, \\ z_3 &= e^{i\frac{11\pi}{8}}, \\ z_4 &= e^{i\frac{15\pi}{8}}. \end{aligned}$$

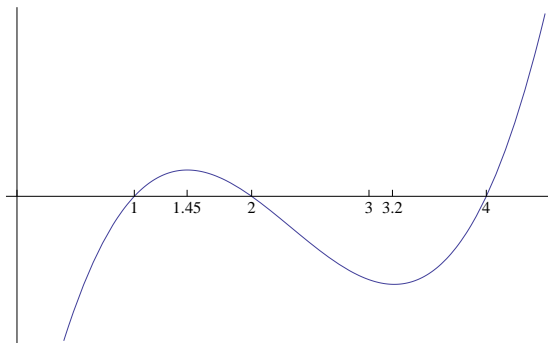
4. [12 točk] Zaporedja

- (a) Število L je limita zaporedja (a_n) , če
- (b) Število e je definirano kot $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n$.
- (c) Izračunajte $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{2}{n}\right)^{n+1} = e^2$.

5. [20 točk] Odvod

- (a) Zapišite definicijo odvoda funkcije f v točki a .
- (b) Kaj nam odvod f' pove o naraščanju in padanju funkcije f ?

Za funkcijo f ima njen odvod f' naslednji graf:

- (c) Na katerih območjih znotraj intervala $[0.5, 4.5]$ funkcija f pada?
na $[0.5, 1] \cup [2, 4]$.
- (d) V katerih točkah znotraj intervala $[0.5, 4.5]$ ima funkcija f lokalne ekstreme? Za vsakega zapišite tudi, ali je lokalni maksimum ali minimum.
 $x = 1$ ter $x = 4$ sta lokalna minimuma, $x = 2$ je lokalni maksimum.
- (e) Na katerih območjih znotraj intervala $[0.5, 4.5]$ je funkcija f konkavna? $[1.45, 3.2]$

6. [20 točk] Določeni integral

(a) Določeni integral funkcije f na intervalu $[a, b]$ je _____

_____.

(b) Če označimo $F(x) = \int f(x) dx$, potem je

$$\int_a^b f(x) dx = \text{_____} F(b) - F(a) \text{_____}.$$

(Izrazite s funkcijo F .)

(c) Če je $a < b < c$, potem je

$$\int_a^b f(u) du + \int_b^c f(t) dt = \text{_____} \int_a^c f(x) dx \text{_____}.$$

(d) Naj bo f soda funkcija, za katero velja $\int_0^1 f(x) dx = 4$ in g liha funkcija, za katero velja $\int_0^1 g(x) dx = 5$. Potem je

$$\int_{-1}^1 (2f(x) + 3g(x)) dx = \text{_____} 2 \cdot \int_{-1}^1 f(x) dx + 3 \cdot \int_{-1}^1 g(x) dx = 2 \cdot 2 \cdot 4 + 3 \cdot 0 = 16 \text{_____}.$$

(e) Izračunajte naslednji integral:

$$\int_{-1}^1 x^3 e^{|x^2-1|} dx = \text{_____} 0 \text{_____}.$$